

EL PERFIL DELS PROFESSIONALS DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT:

‘del retrat al repte’

Associació Catalana de Professionals de les Polítiques de Joventut
Comissió Professional

Comissió Professional

Marta Bravo
Marta Boixaderas
Elisa Camps
Anna Gil
Dolors López
Marta Ortoneda
Maribel Pena
Núria Vallès

2005

Agraïments:

A tots aquells professionals d'arreu del territori que han participat d'aquesta experiència amb la voluntat i el desig de contribuir a dignificar la nostra situació i, en definitiva, a millorar l'aplicació de les polítiques de joventut a Catalunya.

ÍNDEX

	<i>pàgina</i>
Presentació	1
Plantejament	3
Treball de camp	5
Anàlisi de resultats	7
Conclusions	11
La feina continua	15

PRESENTACIÓ

La comissió de Professionals de l'AcPpJ ha elaborat el següent document per encàrrec de la Junta i atenent els objectius consensuats a l'assemblea del passat mes de gener de 2005, on va plantejar-se la necessitat de conèixer amb profunditat el col·lectiu real de professionals que avui treballem en l'àmbit de les polítiques de Joventut a Catalunya i dissenyar una proposta de catalogació coherent, estructurada, amb criteris clars, i adaptada a les diferents realitats dels municipis del país.

La idea inicial és tenir un posicionament a partir del qual l'AcPpJ pugui negociar i defensar una proposta de catalogació dels diferents professionals de Joventut, amb la finalitat de promoure un canvi de l'actual situació que vivim, i poder apostar per un model on tots els professionals estiguem reconeguts, on les categories i els sous siguin els justos, on la distribució de tasques i funcions sigui clara, transparent i viable, i on, en definitiva, es millorin les condicions i l'estatus dels professionals per tal que puguin desenvolupar la seva feina dignament, i així mateix, dignificar les polítiques de Joventut d'aquest país, ja que ambdues qüestions van estretament lligades.

Per tot això, i entenent les limitacions pròpies d'una associació que tot just acaba de néixer, des de la Comissió de Professionals de l'AcPpJ vam plantejar-nos com a acció prioritària pel 2005 l'elaboració d'una proposta de catàleg de professionals de les polítiques de joventut de Catalunya, que inclogués la definició dels perfils, les funcions bàsiques a desenvolupar i la formació requerida per cadascun d'aquests.

Aquests tres ítems (perfils, funcions i formació) són el *leit motiv* de tot el discurs, ja que donant un cop d'ull a la realitat actual hem detectat que aquests són els punts claus a regular.

En aquest sentit, i abans de començar la tasca, vam plantejar-nos fer un breu repàs a la situació dels professionals de les polítiques de joventut per tal de situar-nos en el context actual i establir la base a partir del qual començar a treballar.

Les conclusions a les quals vàrem arribar poden semblar totes elles molt òbvies, no obstant, l'evidència no treu la necessitat de posar-les de manifest. Així doncs, el punt de partida és:

- La necessitat d'agrupar tots els professionals de les polítiques de Joventut, de forma inclusiva, per fer convergir els interessos comuns en un espai de reflexió i acció.
- La necessitat de dignificar el col·lectiu de professionals i les polítiques de joventut (ambdues qüestions estan intensament relacionades entre sí).
- La necessitat d'esdevenir una entitat reconeguda i valorada, interlocutora en matèria de política de joventut i amb un discurs propi que tingui incidència real en la vida diària dels professionals que hi treballem.

Quant a la realitat laboral, i analitzant la situació actual dels professionals de les polítiques de joventut, trobem un comú denominador que caracteritza tots els punts fonamentals de la professió: la **diversitat**:

- Diversitat d'àmbits: administracions públiques, empreses de serveis, associacions i fundacions, etc.
- Diversitat de perfils: polivalents, mancomunats, compartits, especialistes, tècnics, informadors, dinamitzadors, investigadors, consultors, etc. i totes les combinacions possibles que existeixen entre ells.
- Diversitat de funcions: relacionat amb el punt anterior, un mateix perfil pot respondre a funcions molt variades i diferents entre sí.
- Diversitat en la formació: tot i que es percep una majoria formada en les ciències socials i les humanitats, existeixen formacions de tot tipus de disciplines i de tots els nivells.
- Diversitat en la categorització: multiplicitat de categories laborals (contractes de prestació de serveis amb diferències significatives quan a l'estabilitat en el temps; funcionaris i laborals de tots els nivells -D, C, B, A-, etc.) amb el que això implica de greuges comparatius i precarietat.

No obstant, entenem tota aquesta gran diversitat no pas com un obstacle, sinó com una font d'enriquiment, plural, complementaria, i que aporta un dinamisme i un potencial important per continuar avançant.

PLANTEJAMENT

OBJECTIUS

D'acord amb el punt de partida, la situació actual, dels professionals en polítiques de joventut a Catalunya i sempre des de la seva experiència directa, es planteja portar a terme un treball de debat i reflexió que cerqui donar resposta a dos objectius fonamentals:

1. Definir els perfils professionals bàsics necessaris per a un correcte desenvolupament de la intervenció en joventut en l'àmbit local, identificant les seves funcions i la formació mínima necessària.
2. Establir els criteris que haurien de guiar una futura normativa en l'àmbit de joventut respecte als professionals necessaris per cada realitat local a Catalunya.

PLA DE TREBALL

Des de la Comissió Professional es va planificar recollir informació d'arreu del territori català que permetés assolir els objectius establerts de forma ben fonamentada. En aquest sentit, s'optà per utilitzar com a eina de treball grups de discussió formats pels propis professionals, entenent que aquesta estratègia d'aproximació qualitativa permetria copsar la diversitat d'opinions i perspectives en relació als diferents perfils i la seva aplicació. Les múltiples converses entre els protagonistes d'aquest afer conduïrien, per força, a una proposta prou agosarada per donar resposta a les diferents aspiracions, sense perdre de vista el context real en el que es desenvolupa la realitat dels professionals.

D'acord amb els motius exposats es projectaren dues fases de treball, prenent en consideració especial el factor territori, però també, per què no dir-ho, la condició de voluntarietat dels membres de la comissió que prenen la iniciativa en aquesta tasca, amb un temps disponible limitat per a portar-la a terme.

Fase I. Treball de camp: grups de discussió territorials. Dispersió.

- Es realitzarien un mínim de sis grups de discussió, conduïts i dinamitzats pels diferents membres de la Comissió, distribuïts en diferents comarques de Catalunya, diverses quant al nivell d'aplicació de les polítiques de joventut.
- Cadascun d'aquests grups es desenvoluparia amb professionals vinculats a una àrea geogràfica determinada (comarca), amb un nombre de participants proper a vuit. Es prioritzaria l'heterogeneïtat de la seva composició en relació als perfils i lloc de treball, cercant una participació ideal corresponent al següent esquema base:
 - Municipi petit: 1 tècnic/a i 1 informador/a
 - Municipis mitjans i grans: 1 tècnic/a, 1 informador/a, 1 dinamitzador/a (IES) i 1 dinamitzador/a (equipament), algun d'ells amb contracte extern.
 - Consell comarcal, Diputació o Generalitat: 1 o 2 tècnics/es
 - Sector privat: 1 o 2 professionals joventut (coordinadors programes, investigadors, etc.)

- El guió base de treball que marcà els continguts va ser el següent:
 - Primera definició de perfils
 - Funcions dels rols bàsics
 - Formació mínima necessària per cadascun d'ells
 - Detecció d'"altres perfils" de professionals de la joventut (educadors, assessors, investigadors, especialistes...)
 - Establir – proposar criteris a aplicar en una futura normativa respecte als mínims necessaris a cada municipi.

Fase II. Anàlisi de resultats i elaboració de la proposta. Convergència.

Els resultats de cada grup de discussió s'analitzaren i treballaren conjuntament per la Comissió Professional de cara a fer la discussió dels resultats i elaborar el present document final.

TREBALL DE CAMP

Finalment han estat realitzats nou grups de discussió. La fase corresponent al treball de camp ha requerit esforços importants, i adaptar-se a possibilitats i incidències diverses. Tot i així, els debats han estat certament productius i s'ha aconseguit distribuir en el territori les reunions de forma prou significativa per a copsar la perspectiva de professionals provinents de realitats certament diferents.

Àmbit territorial i lloc de realització	Participants
El Bages (Manresa)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 participants ▪ Perfils diversos: 1 tècnic serveis a la persona, 1 tècnic de joventut, 1 tècnic de joventut i cultura, 1 tècnic-responsable de casal de joves, 1 coordinador de projectes europeus i tècnic informador, 1 dinamitzador i informador, 1 tècnic, informador i dinamitzador i, finalment, 1 gerent d'una empresa. ▪ Cinc representants de l'àmbit municipal i dos del supramunicipal.
Baix Llobregat (El Prat de Llobregat i Viladecans)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 participants (dues reunions) ▪ Dos tècnics, un tècnic informador, quatre informadors i un coordinador de projectes d'una empresa. ▪ La dependència contractual ha estat: tres per compte d'un ajuntament i la resta per una empresa. ▪ Els municipis d'origen han estat dos de menys de 6.000 habitants, dos de menys de 25.000 habitants i tres de més de 60.000 habitants.
Baix Penedès (El Vendrell)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7 participants ▪ Majoritàriament compostat per tècnics de municipis mitjans
Barcelonès (Barcelona)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7 participants
Osona (Vic)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7 participants ▪ Un tècnic, tres tècnics-informadors i tres informadors. ▪ Dependència contractual: tots des dels ajuntaments mateixos, excepte 1 persona contractada mitjançant una empresa de servei. ▪ Els habitants dels municipis: un major de 20.000 habitants, un de petit i la resta mitjans.
Tarragona i Baix Camp (Tarragona)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 participants ▪ Tres tècnics de joventut, un tècnic-informador-dinamitzador, un tècnic d'ocupació juvenil, un agent sociolaboral juvenil, una dinamitzadora juvenil i un tècnic de coordinació territorial. ▪ D'aquests, quatre depenen contractualment d'un ajuntament, un d'una associació sindical, dos d'un consell comarcal i un de la Generalitat. ▪ Han estat representant en un cas a municipis petits, en tres casos a municipis mitjans i en tres casos a municipis grans.

Terres de l'Ebre (Amposta)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 participants ▪ Quatre tècnics i un informador juvenil ▪ Dos d'un ajuntament i tres de consells comarcals
Vallès Oriental (Mollet)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 participants (dues reunions) ▪ Quatre tècnics, un tècnic informador i tres informadors. ▪ Un d'un municipi petit i la resta de municipis mitjans i grans.
Alumnes cus postgrau Polítiques de Joventut de la UB (Barcelona)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 16 participants ▪ Perfils múltiples: tècnics de joventut, informadors, dinamitzadors als IES, director d'equipament de joventut, tècnics del CNJC, etc. ▪ Territoris de referència diversos: Baix Empordà, Alt Penedès, Barcelonès, etc.

S'ha fet un recull per escrit de les aportacions realitzades a cada un d'aquests grups de discussió, que han configurat l'eina bàsica per a l'anàlisi dels resultats i elaboració de la proposta final per part de l'equip responsable de la Comissió.

ANÀLISI DE RESULTATS

ELS PERFILS

És obvi que els perfils dels diferents treballadors vénen definits, essencialment, per les funcions o tasques que duen a terme, i això és el que s'ha visualitzat en els diferents grups de discussió realitzats. En aquest primer apartat, però, es pretén delimitar quines són aquelles figures professionals bàsiques que els participants dels diferents territoris han identificat per al desenvolupament de les polítiques de joventut, per després entrar en més detall en les funcions de cadascuna d'elles. Es requereix, per dir-ho així, traçar les categories necessàries més consensuades per a després acabar-les de dibuixar.

Sense esdevenir cap sorpresa, en l'anàlisi a grans trets dels perfils bàsics dels professionals de les polítiques de joventut, es convergeix fàcilment arreu del territori en el que podríem dir les classificacions tradicionals o més acceptades. Aquestes són: **tècnic o coordinador de joventut, informador i dinamitzador juvenil**. Després, s'afegeixen altres perfils o categories, però amb menys nivell de descripció, com són assessors, tècnics especialistes o directors d'equipaments juvenils.

Ara bé, en la descripció detallada i en el com denominar les categories bàsiques esmentades s'evidencien divergències importants, condicionades especialment per les característiques sociodemogràfiques i polítiques (com el nivell d'implantació de les polítiques de joventut) dels diferents territoris en els que s'ha realitzat la consulta. Més enllà del bagatge divers dels participants als grups, però, un dels principals debats s'arrela en la diferenciació entre el que seria la **situació òptima desitjable**, per una banda, i la **situació possible esperada**, les expectatives reals, d'acord amb la situació actual. En general s'ha tendit a equilibrar ambdues tendències discursives, però és evident que aquells que partien d'una situació més avantatjosa han estat també els més ambiciosos.

Així, una de les principals aportacions en determinats grups ha estat la discussió entorn el concepte o la categoria de "tècnic": què vol dir? qui és i qui no és tècnic? Es reconeix de forma consensuada la figura de coordinador de joventut, però es considera que els altres perfils bàsics també desenvolupen tasques que requereixen d'una formació de tipus universitari. En definitiva, en alguns grups s'afegia el concepte de tècnic davant de les figures tradicionals d'informador i de dinamitzador, responent a una reivindicació de reconeixement a les tasques que realment han de desenvolupar, tot i que el punt de partida en la majoria dels casos no és aquest.

A partir d'aquestes consideracions i aportant ja un major nivell de detall, s'observa amb certa claredat que el principal factor de categorització rau en el nivell d'especificitat de les funcions que són pròpies dels diferents perfils. És a dir, entre la visió global i l'especialització en un sector d'actuació. D'aquesta manera, se'n deriva la següent classificació dels professionals de la joventut.

1. Figures de coordinació - visió global

- **Tècnic de joventut o cap d'àrea.** Tots els grups identifiquen aquest perfil. Habitualment es fa referència al tècnic de joventut i, en alguna ocasió, al cap d'àrea per a municipis de determinada grandària i estructura orgànica de funcionament.

2. Figures responsables de programes - especialització

- **Tècnic informador, informador, auxiliar informador.** En funció del grup es defineix com a tècnic informador o com a informador, però en definitiva es refereixen a la persona responsable del servei d'informació juvenil i les actuacions vinculades a aquest. La diferenciació d'auxiliar d'informació va aparèixer en dos dels grups realitzats en referència a la persona que fa de suport a la figura anterior. Cal constatar que en cap grup es va definir de forma diferenciada la figura de l'informador descentralitzat, entenem perquè quedaria recollit pel perfil d'informador, tot i que amb funcions específiques.
- **Tècnic dinamitzador, dinamitzador.** En la majoria dels grups es parla essencialment de dinamitzador, però hi ha dues visions d'aquesta figura. En primer lloc, la persona que s'encarrega únicament dels espais de trobada dels joves (casals de joves o treball de proximitat); en segon lloc, s'afegeix a aquesta tasca aquells professionals que també han de planificar i executar programes vinculats, principalment, a participació i lleure. En aquest segon cas és en el qual un grup afegeix la denominació de tècnic.
- **Tècnics especialistes, assessors.** Se'ls descriu en bona part dels grups realitzats, tot i que sovint des de perspectives diferents. Correspondrien essencialment als responsables de la planificació i execució de programes determinats, com poden ser els de lleure, participació, mobilitat, salut, ocupació o habitatge. Es tractaria, doncs, dels responsables de l'aplicació de polítiques sectorials. Es constata que el tècnic dinamitzador i el tècnic informador poden formar part clarament d'aquesta categoria.
- **Director d'equipament juvenil.** Són només dos els grups que en parlen, possiblement perquè en la resta de grups s'identifica amb alguna de les figures anteriors (tècnic, dinamitzador).

Des del punt de vista territorial s'observa com alguns dels grups de fora de l'àrea metropolitana de Barcelona fan especial èmfasi en una classificació dels professionals que no té tant en compte les tasques a portar a terme, com l'àmbit territorial on les han de desenvolupar. Aquesta diferenciació correspondria a tres categories bàsiques:

- **Tècnic municipal o de districte**
- **Tècnic mancomunat**
- **Tècnic supramunicipal** (consells comarcals, diputacions i Generalitat)

Les dues classificacions exposades es podrien creuar i obtenir, per exemple, un tècnic informador mancomunat, un tècnic especialista supramunicipal, etc.

Per últim, en la discussió respecte als perfils professionals de les polítiques de joventut, es visualitzen altres figures relacionades a continuació.

- **Investigadors** (universitats, observatoris, consultories)
- **Coordinadors de programes juvenils** (sector privat)
- **Talleristes**

- **Monitors de lleure**
- **Administratius**

Més enllà de definir-se com a imprescindibles des del punt de vista de les polítiques locals, aquests perfils passarien a complementar les categories bàsiques ja descrites o a completar el mapa de treballadors que es dediquen al sector.

LES FUNCIONS

Als diferents grups de discussió amb professionals es procura fer una descripció de les funcions que corresponen als diferents perfils bàsics definits. En la següent taula es realitza el recompte de les funcions que els diferents grups atorguen a cada perfil. Aquest recompte donarà pistes per a l'anàlisi, però cal considerar que no a tots els grups es fa el mateix nivell de detall.

Funcions	Tècnic joventut / coordinador	Tècnic informador / informador	Tècnic dinamització / dinamitzador
Anàlisi entorn/realitat - diagnòstic	2	1	1
Detecció necessitats	1	4	1
Planificació global	8		
Planificació per projectes/programes	6	2	1
Execució projectes/programes	5	3	5
Avaluació projectes/programes	6	2	
Avaluació i seguiment global	5	3	2
Coordinació equip	5	1	1
Coordinació interdepartamental	7	3	1
Coordinació amb administracions	6	2	
Gestió pressupost	7	2	1
Gestió recursos infraestructurals	3	2	1
Gestió recursos humans	4	1	1
Gestió fons documental - informació		7	
Oferir informació i derivar		8	1
Orientar		5	
Assessorar en àmbits concrets als joves		4	
Difusió i comunicació serveis		5	
Relació/coordinació amb entitats		2	2
Dinamització processos participatius		4	1
Dinamització joves		1	3
Atenció directa/contacte amb joves	1	3	4
Dinamització TIC		1	
Programar activitats	1	2	3
Registre d'usuaris - eines seguiment		1	
Elaboració d'informes i memòries	2	2	
Tramitar subvencions - cerca finançament	3		
Interlocució amb responsables polítics	2		
Gestió administrativa	2		

Una de les primeres constatacions és que el perfil menys definit és el dels dinamitzadors juvenils. Això pot ser degut al fet que pocs dinamitzadors han participat als grups, però també al fet que és el perfil més desdibuixat en l'actualitat, malgrat que en gairebé tots els grups s'ha tingut present.

Per contra, la figura de l'informador juvenil és la que es defineix amb major nivell de detall, més que la de tècnic-coordinador.

LA FORMACIÓ

S'observa a continuació el recompte de grups que assignen una o altra formació mínima per als diferents perfils bàsics.

Formació necessària	Tècnic joventut / coordinador	Tècnic informador / informador	Tècnic dinamització / dinamitzador
Llicenciatura	5		
Diplomatura	6	5	1
Cicles formatius de grau superior		2	6
Altres			1

En el cas del perfil de tècnic de joventut hi ha algun grup que no arriba a consensuar si la formació mínima ha de ser diplomatura o llicenciatura i, en aquests, es suma a les dues caselles corresponents.

D'altra banda, en alguns dels debats es consensuen determinats tipus d'estudis per a cada perfil. En conjunt es fa referència a diplomatures i llicenciatures corresponents a les ciències humanes i socials, per una banda, i als cicles formatius d'Integració Social i Animació Sociocultural per l'altra.

Un dels temes reincidentes en diferents grups ha estat la necessitat de crear sistemes d'homologació per aquelles persones amb anys d'experiència en el sector.

ALTRES CONSIDERACIONS

Altres temes que s'han debatut en el marc dels grups de discussió han estat:

- Criteris d'aplicació segons el territori
- Polivalències o perfil múltiple dels professionals
- Dedicació compartida amb altres àmbits d'actuació (polítiques culturals, esports, educació, etc.)
- Perfils tangencials (educadors socials)
- Conveni de lleure, el seu abast i repercussió limitada en relació als professionals de les polítiques de joventut.

Les reflexions i idees força derivades de les discussions entorn aquests temes es veuran recollides i reflectides en l'apartat de conclusions.

CONCLUSIONS

En aquest últim punt pretenem donar resposta de forma sintètica als objectius plantejats inicialment, que recullen tot el treball realitzat en el grups de discussió (GD) i que bàsicament pretenen definir els perfils dels professionals de les polítiques de joventut, amb les corresponents funcions i formació, i establir els criteris principals d'aplicació.

En els GD realitzats a diferents parts del territori català van tractar-se temes heterogenis, des del recent aprovat conveni del lleure fins al debat sobre la creació d'un currículum específic en joventut, etc. En aquest sentit, volem destacar també la importància no només dels resultats obtinguts, sinó de tot el procés realitzat, ja que el debat dels grups en sí mateix entre els professionals que varen participar-hi va ser generador de reflexions, discussions internes motivades per la necessitat de prioritzar, valoració de criteris diferents, entre d'altres, fet que en sí mateix constitueix un valor afegit al treball realitzat.

A banda de tot el procés de reflexió, calia sistematitzar les opinions més significatives i consensuades de tot l'ampli ventall de temes debatuts, i és en aquest sentit que presentem aquí les propostes finals, fruit de la reflexió i la interpretació global dels GD. Aquestes conclusions reflecteixen, així, el posicionament de l'AcPpJ en relació als professionals de les polítiques de Joventut.

I.- DEFINICIÓ DE PERFILS

PERFIL		FUNCIONS	FORMACIÓ ¹
Tècnic Coordinador de Joventut		Anàlisi, planificació, coordinació i avaluació de la política global de joventut. Gestió pressupost, recursos estructurals i humans.	Llicenciat/da
Tècnics de Programes de Joventut	Informador Juvenil	Responsable del servei d'informació juvenil. Anàlisi, planificació i avaluació del programa/projectes d'informació juvenil.	Diplomat/da
	Dinamitzador Juvenil	Responsable d'activitats juvenils. Anàlisi, planificació i avaluació del programa/projectes de dinamització juvenil.	Diplomat/da
	Altres responsables de programes de Joventut	Anàlisi, planificació i avaluació de programes/projectes específics.	Diplomat/da
Auxiliars de Programes de Joventut	Auxiliar d'informació juvenil	Detecció de necessitats i execució del programa/projectes d'informació juvenil.	CFGS
	Auxiliar de dinamització juvenil	Detecció de necessitats i execució del programa/projectes de dinamització juvenil.	CFGS
Consultors i Investigadors		Consultoria i/o recerca.	Llicenciat/da

¹ El nivell de formació marca la categoria laboral assimilable.

II.- CRITERIS D'APLICACIÓ

Els criteris bàsics a partir dels quals aplicar la categorització establerta i fer-la viable en el desplegament territorial els hem agrupat en tres grups:

a) Perfil professional

Aquí recollim aspectes de diferent naturalesa que tenen en comú la relació directa amb la classificació sobre els perfils i que han estat coincidents en varis GD, motiu pel qual els considerem significatius.

Àmbit d'aplicació

Qualsevol normativa que es plantegi regular la situació professional hauria de ser d'obligada aplicació a tots els organismes que es dediquen al desenvolupament de les polítiques de joventut: a qualsevol nivell de l'administració pública catalana (ajuntaments i ens mancomunats, consells comarcals, diputacions, Generalitat, així com organismes autònoms, empreses públiques, patronats, etc. lligats a l'administració); a les entitats i associacions sense ànim de lucre que compten amb serveis de professionals (CNJC, etc.); i a les empreses de serveis i consultories, sigui quina sigui la seva forma jurídica (S.A., S.L., cooperatives, etc.). L'objectiu ha de ser garantir l'aplicació coherent i integral en tots els possibles àmbits d'intervenció, evitant greuges comparatius i homogeneïtzant la situació dels professionals en tots els sectors.

Homologacions

Es proposa, per tal de compensar i equilibrar les diferències formatives i el bagatge professional acumulat al llarg dels anys, la previsió d'un sistema d'habilitacions que sigui capaç de reconèixer la categoria professional a aquelles persones que compten amb suficients anys d'experiència en el món de les polítiques de joventut malgrat no gaudeixin de la titulació necessària.

Altres professionals

Es proposa que, com a criteri general, els educadors socials que treballen amb joves en risc d'exclusió, els educadors de carrer, els monitors i directors de lleure, etc. no siguin considerats professionals de les polítiques de joventut. Entenem que aquest tipus de professionals poden intervenir puntualment i/o sectorialment en les polítiques de joventut, però no són el seu objecte de treball. Aquest tipus de professionals són figures -en molts casos necessàries i imprescindibles-, que formen part del sector, però no des de la perspectiva de les polítiques de joventut, sinó des de la perspectiva de professionals complementaris, que proveeixen i especialitzen una part del treball amb els joves, tal i com passa amb d'altres professionals: talleristes, formadors, assessors, mediadors, etc. Únicament s'inclourien com a *Tècnics de Programes* aquells professionals que, malgrat la seva especificitat, dediquin una part substancial o majoritària del seu temps laboral a treballar en polítiques de joventut i/o formin part de l'equip tècnic d'aquest departament.

El mateix criteri s'utilitzarà en el cas de consultors, investigadors, documentalistes, etc., on es proposa que siguin considerats professionals de les polítiques de joventut quan dediquin íntegrament o de forma substancial la seva tasca als estudis i les polítiques de joventut des de l'òptica que els hi és pròpia.

Horaris

Pel que fa als horaris de treball, i considerant que alguns dels perfils dels professionals de les polítiques de joventut – informadors i dinamitzadors bàsicament- requereixen per les seves funcions de treballar en horaris especials (caps de setmana, vespres i nits, dies festius...), es proposa que es reguli un sistema que permeti reconèixer, compensar i valorar aquesta dedicació especial, i posar-hi facilitats tals com la flexibilitat horària i la remuneració extraordinària.

Competències personals

En el moment de dur a terme processos de selecció de professionals de les polítiques de joventut, es proposa que, a banda de la formació mínima requerida i de l'experiència professional, es tinguin en compte les habilitats i les actituds personals, de manera que qualsevol normativa que es desplegui faci referència explícita a la necessitat de valorar aspectes tals com l'empatia, l'assertivitat, la capacitat comunicativa, d'organització i de treball en equip, la trajectòria personal, etc.

b) Relacionades amb el desplegament territorial

Un dels temes més debatuts, especialment en els municipis petits i mitjans de Catalunya, ha estat el relacionat amb els criteris d'aplicació atenent al desplegament territorial. La pluralitat territorial i la recerca de solucions de reequilibri ha estat un dels debats més complexos i controvertits, i tanmateix, més interessants. L'objectiu és conciliar la gran diversitat existent creant mecanismes de compensació justos i igualitaris per a totes les realitats.

Els criteris bàsics d'aplicació han de considerar els següents temes:

Tècnic/a polivalent

Es proposa la necessitat de regular (atribuint competències i recursos, etc.) la figura del "Tècnic Polivalent", en tant que professional reconegut per a dissenyar i implementar les polítiques de joventut dels municipis petits, amb funcions polivalents com a informador/a, dinamitzador/a i tècnic/a. En tant que aquests professionals han d'assumir tots els diferents nivells de funcions, es proposa que la formació i la categoria siguin sempre la corresponent a la funció superior. Per exemple, en el cas de realitzar simultàniament funcions pròpies d'informador i de tècnic coordinador, estaríem parlant d'un llicenciat –per ser la funció superior-, amb la categoria que li pertoca com a tal.

Tècnic mancomunat

El tècnic mancomunat no és en sí mateix un perfil propi i diferenciat, sinó que representa un sistema de gestió dels recursos humans. En tot cas, i donada la realitat de molts municipis petits d'haver de compartir professionals, hem considerat adient afegir-lo.

En aquest cas, el tècnic mancomunat pot ser qualsevol de les figures que hem definit amb el seu perfil, funcions i formació corresponent, i que es caracteritza per prestar el seu servei en diferents municipis i/o ens mancomunats, per tant, els criteris d'aplicació seran els corresponents al perfil que aquest tècnic mancomunat representi (podríem parlar, per exemple, d'*informadors mancomunats*, de *tècnics de programes mancomunats*, etc.).

Cal que la regulació de la professió prevegi mecanismes de col·laboració interinstitucional i econòmica en els diferents nivells de l'administració per poder fer realitat la contractació mancomunada d'aquests professionals.

Críteris de classificació territorial

És obvi que totes les propostes caldrà adaptar-les a la realitat territorial de cada municipi i comarca, i que serà necessari establir indicadors concrets (pautats amb intervals de població, etc.) que permetin una classificació realista de cada població i comarca. Atès que considerem que el cens poblacional és un criteri bàsic però no l'únic, proposem que aquesta classificació tingui en compte, com a mínim, els següents aspectes:

- Característiques demogràfiques: població total, població juvenil, població flotant, densitat de població i fluxos migratoris.
- Característiques socioculturals: equipaments juvenils i altres equipaments destinats en exclusiu als joves (bàsicament IES i universitats).
- Característiques econòmiques i urbanístiques: dispersió geogràfica i nuclis poblacionals.

Tenint en compte com a mínim aquests ítems, es proposa l'elaboració d'un mapa que contempli la categorització dels perfils professionals i els apliqui d'acord amb tots els criteris establerts.

c) Altres

En aquest punt es recullen les aportacions dels grups de discussió que no estan directament relacionades amb els temes anteriors però que, si més no, són igualment rellevants i cal considerar:

Formació reglada

Tot i tractar-se d'un tema que genera opinions molt dispars, el consens generalitzat apunta cap a la no creació de cap titulació específica de joventut, però sí la inclusió d'algunes assignatures en els temaris reglats ja existents. Així doncs, es proposa la inclusió d'alguns crèdits específics sobre estudis i polítiques de joventut en:

- Cicles formatius de grau superior relacionats amb les ciències socials, tals com l'Animació Sociocultural.
- Diplomatures i llicenciatures relacionades amb les ciències socials, tals com Educació Social, Pedagogia, Sociologia, Ciències Polítiques, Antropologia, Treball Social, etc. L'opció més viable seria oferir-ho com a especialització en forma de crèdits de lliure elecció.

Reconeixement social

Sorgeix com a necessitat vital de tot el col·lectiu de professionals de les polítiques de joventut la dignificació pública de la professió, fet que implica visualitzar i donar a conèixer la nostra professió en el sí de la societat per tal que pugui ser reconeguda i valorada socialment. Per tot això, es proposa que s'estableixin les estratègies que siguin necessàries (campanyes institucionals de difusió, etc.) per tal de contribuir al reconeixement públic dels professionals de les polítiques de joventut.

LA FEINA CONTINUA

Des de la Comissió Professional i d'acord amb la Junta es planteja sotmetre a aprovació plenària aquest informe en la propera assemblea de l'AcPpJ. Quan això es produeixi, es proposa que els següents passos a fer en relació a les conclusions exposades siguin:

1. Distribuir l'informe a totes les instàncies que intervenen en matèria de polítiques de joventut (administracions, entitats, empreses, etc.), presentant-ho com a posicionament de l'AcPpJ i plantejant-ho com a recomanació a seguir.
2. En relació a la creació formal de les figures del professional de les polítiques de joventut, caldrà definir la via formativa i/o la trajectòria pràctica que hi condueixi. En aquest sentit, caldrà concretar els diferents itineraris formatius i d'experiència professional que porten a la consideració de professional de les polítiques de joventut, regulant-ho a través de l'Institut de Noves Professions per tal de formalitzar les diferents figures i perfils exposats com a noves professions.